

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Discursus Prædicabiles, Sive Viridarium Sacrarum Concionum

Paoletti, Agostino

Coloniae, 1677

Altera Pars. Non potestis duobus Dominis servire, Deo, & Mammonæ.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55660](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55660)

plendore obfuscati permittitis? ego mihi periculum, vel infortunium imminere crederem, si eas obtinere velle cuperem. Rem vetè raram Silvius Geraldus in Hibernia expugnata refert. Quidam ditissimus tribus noctibus continuis somniavit, prope quendam fontem sub lapide ingentem auri summam latere, eamque se manu eruere posse, Somnio credidit, & totus lætus auro quæsiturus abiit, manum exreadit, & viperam quæ morsu digito fatale vulnus intulit, repetiit. O impius! & fallaces opes, hoc solatium vobis servientibus rependitis. Si de vobis fomaiantibus adeo sitis extiales, quales non eritis possidentibus vos ut melius, vel dicam iis, qui à vobis possidentur.

15. Tyrannidem earum ille prudens optime cognovit, adeoque divites, qui divitias vitæ & animæ chariores habent, vilipendens, & perstringens dixit:

Silvius Gerald. L. c. 41. ap. Arg. p. 2. de viuis. lib. 6. Imp. 285. f. 332.

Franc. O. Flav. ad Meliam in delit. Ital. p. 1. f. 147.

Quid cumulat is opes? quid pondera vana metalli.
 Fulvi? quid argentum nitens, purpureasque togas?
 Quid iuvat innumeris Ægyptia rura iuventus
 Arare, que Nilus suis irrigat arvis vadit.
 Num vos divitiis plures vitæ in annos,
 Etæ se erit felicitur majus, & ingenium?
 An potius miseris noctesque diesque labores,
 Necessè vos erit pati, perpetuumque malum?
 Divitias etenim cura comitantur amorque,
 In inquieta pectora, sollicitique metus.
 Ergo qui poterit felicem ducere vitam,
 Tantis cruciatibus malis? quisve beatus erit?
 Non miser est potius (volumus si vera sciamus)
 Immensa quisquis possidet sollicitudinibus?

De eo, qui opes non possidet velut Dominus, sed iis servit, velut servus dici potest, quod Equum habeat Sejannum, & qui eas non appetit, sine invidia illas teneat. Quiescamus.

ALTERA PARS.

Non potestis duobus Dominis servire, Deo, & Mammona.

16. **E**usque pertigit humana malitia, ut dum de opibus agitur, Deum nihili æstimet: Diligit Mammonam, & contemnit Deum. Jacob è domo Labani foveri sui, dum discederet, Rachel quæ eum comitabatur, nonnulla idola ex

auto purissimo fabricata sic opinante Olee-
 stro sustulit. Rachel furata est idola Patri sui, ex
 argento & auro hæc idola confecta erant. La-
 ban in agro commorabatur, & dum post tres
 dies inopinatum abitu Jacob, filiumque
 ejus intellexit, omnibus neglectis cum inle-
 cutus est, quousque spatio septem dierum ad
 montem Galaad pertingeret, ubi fugitivus
 Jacob tentoria propulsandis injunxit atis, &
 quieti capessenda fiterat. Laban genero haud
 adeo bene affectus fuit, & nisi Deus in itinere
 comparens vetasset, nocumentum in itinere
 hospite discerneret, secumque Liam, Rachel
 leam filiosque abduxisset, sed super omnia ma-
 ximis gemitibus idola ablata quaralabatur.
 Cur furatus es Deos meos? ille se innocentem
 esse respondit, veniamque fecit in mandati tenen-
 tia, cistas aperienti, omnia inventendi, & finitum
 deprehendendi, se verè illud vindicet. Apud
 quemcumque invenieris Deos tuos, necesse erit
 fratribus nostris, scrutari, quicquid tuorum apud
 me invenieris, & aufer. Laban tentorium inerte,
 diligentiaque possibili omnia lustrat. Sed cur de-
 eo afflictus fuit: an forsitan alia idola in domo non
 fuerunt? an terra, vel ligna non fuerunt, ex quibus
 alia fabricate possent? occur ergo iter ad
 prolixum septem dierum suscipiat, & tot diffi-
 cultatibus, & incommodis se subicit ut idola
 recuperet? respondet Abulensis: Inquirebat idola
 sua, quia valde diligebat illa, cum esset pretiosa de
 auro, & de argento. Sed cur non potius dicit, quia
 diligebat ea: eo quod velut Deos habere illa,
 quibus omne subfidium sperabat, ideoque solli-
 cite in vigilare debeat, ut illa in veniret? Corroborat
 aut, quia diligebat illa, eo quod vera numina an-
 tirabatur, non autem ex eo, quod essent de auro, &
 argento confecta. Dubium hoc quidam modernis
 movet, illudque sic solvit: Quia Laban magis in
 pretio habet aurum, quam in jumento Deum. Non
 quærebat illa quatenus idola, sed quia aurea, &
 argentea erant.
 17. Christus victoriosus Hierosolymam in-
 trat, & templum divinum visitat, sed in illo me-
 catum animalium, boum, columbarum in-
 stitutum cernit, flagrum ex telibus, & fir-
 nibus nectit, ac ira exarsit eum è templo eos ab-
 egit, measque cum nummis, & pecudiobus e-
 cit. Cum fecisset quasi flagellum de funiculis, ejecit
 omnes ementes, & vendentes de templo, & mensas
 nummulariorum, &c. Telle autem de templo, dicit
 ministri Ecclesie adeo hunc adum mollece, & impu-
 lenas,

berunt, ut tunc prius ejus necem molirentur. Tunc praecipue cogitaverunt eum occidere. Verum a contrario tanquam ministri Dei, quod Christus reverentiam loci sacri zelaret id iis gratum esse debebat. Ergone ob hoc senatum cogunt, & una omnes in ejus mortem conspirant? aut certe causam, quam dicitur auctor afferre: sic se cum discubant. Si populus eum esse filium Dei credit, & ut talem adoret, ne deinceps pecudes vendantur, & namm in templo afferentur, venditis, hunc usum tollet, & nobis reditus succedentur, & lucrum tolletur. Sic ergo, vel non sit filius Dei nostri, parum interest, ejus morte non sit reditus stabilis. Verum quidem est, eo casu prodigiis nos privandos, sed reditus infillibititer habebimus. Ergo agamus, ut ille sine vita sit, ne nos nostris gaudiis orbemur. Audire dicentem auctorem: Postquam Iesus introivit templum, & omnes vendentes animalia, quae ad sacrificium vendebantur, foras eiecit, in quibus sacerdotes tunc adhibebantur. tunc praecipue cogitaverunt eum occidere, dicentes intra se, si pulchrum habuerit Deum, necesse est ut dimittat consuetudinem hostiarum quae ad nostrum pertinet lucrum. Et sic jam non erit populus iste possessio nostra, sed Dei, videlicet non ad nostrum quae situm pertinet, sed Dei. Hic praeget moderatus Doctor Parisiensis: Ecce tibi, cur vellem perdere Deum, quia nimirum putabant illi esse conditionis, quae ab aris suis, & templo suis, arvis, & sacrificiis lucrorum sacerdotum, ubi autem lucra necesse est perdi, magis volunt arvari ministris, quod perdat Deus.

18. Dominus ad urbem Gerasenorum appulit, in illa duo à demonibus infelli erant: porco illi demones adeo erant impii, & crudeliter, ut non solum illos duos miseros torquerent, sed & omnes transientes mille offensis, & iniuriis perirent. Christus itaque praetereunte alce vociterabatur: Quid nobis, & tibi Iesu fili Dei, venisti hinc tempus torquere nos? sed Dominus, abneque, illaque misera creaturas dimitterent iussit. Non obtulerunt, sed hanc sibi gratiam fieri possitabant, ut gregem porcorum invadere liceret: dicitur nos in porcos. Filius Dei votis eorum annuit. Haec illa itaque animalia dum illud lucrum in corpore sentirent, in grunnitus proruperunt, se invicem morsibus petiverunt, ugniculis dilaniabant, & conturbata fugerunt, & illos diabolos, qui eorum viscera corrodabant sufferte non valentes, in mare ruerunt, & se submerferunt. Subulsi hanc rem tragicam conspicientes desperant ad urbem cucurrerunt, & Dominis succel-

sum retulerunt. Magna res N. Contigit, nempe: Et ecce tota crux as exiit obviam Iesu & viso eo rogabant eum, ut transiret à finibus eorum. Sed cur ei abitum conceditis, à quo tot beneficia, & miracula obrinetis? infirmos vestros curat, obolos liberat, & gratias majores praestabit. Totum hoc verum est, sed quia gregem porcorum perdidit, abeat, ejus gratias hocii facimus, si nostrae pecudes interire debeant. Vere bestiales sunt, ait Theophylactus, quibus potius amissio porcorum placet, quam Dei. Rogaverunt ut discederet, imitabant enim ne aliquando tale aliquid paterentur: contristati enim de porcorum perdutione, praesentiam renuntio Salvatoris. Idem confirmat Carthusianus: Ne alia damna amplius paterentur, si Christus plures Damaoniacos in terra ipsorum curaret. Veruntamen, si sapientes fuissent, potius Christum rogassent secum manere, quam omnino terram eorum exire. Conscitit insuper Jaufenius: Horum timor non ex simplici, sincerisque humilitate nascebatur, sed ex nimio amore rerum temporalium, quibus male imitabant. Et tandem Joannes Lopez Episcopus Monopolitanus: Considerantes damnum quod perpessi fuerant in submersione porcorum, Iesum rogabant, ut discederet ab eis, magis enim commovebat animos eorum iactura porcorum, quam salus hominis, malunt sine Christo porcos suos servare, quam cum Christo eis cavere.

19. Verum quidem est à vobis objici posse, quod Geraseni non cognoverint Christum fuisse filium Dei; sed quomodo ex tot prodigiis stupendis, quae virtutis humanae vires excedebant, id ertere non poterant? attamen concessa vestra instantia ultimo etiam ab eis, qui Christo chari fuerunt, & qui eum Deum esse agnoscebant, divitias ei antepostas probare volo. Quidam discipulus hanc veniam à Christo petuit: Permite me primum ire, & sepelire patrem meum. Sed Christus id non concessit. Sequere me, & permittite mortuos, &c. Ego non solum demoror, quod ille discipulus, cum alii essent, qui Vespillonis officium agere possent, patrem sepultum ire veluerit, sed & praeterea quod Christus id opus misericordiae, & maxime patri praestari prohibuerit, obstupelco. Est, ait Abulenlis, unum de septem operibus misericordiae corporalibus, quae non solum sunt laudabiles, sed etiam necessaria. Chrysolostomus id ex charitate non processisse responderit: sic namque tacitus discurrebat. Meus pater nummatus est, sine dubio testamentum fecerit, num me heredem instituerit videre cupio, illo sepulto testamentum telerari contabo, & si

Theoph. in
Cate.
D. Marc.
f. 110. col.
4. lit. G.
Dionys.
Cari. in
c. 8.
D. Matt.
art. 17. f.
33. d. C.
Jaufen in
concor.
Evang.
c. 31. f. 315.
col. 2. d. C.
Jo. Lop. Ep.
Monop. in
Dom. 18.
post Pent.
Matt. c. 8.
Abul. in
c. 8. Matt.
q. 62. f.
256. a. f.

licab

hæredem me institutum video, Christum relinquam, melique opibus, ac gazis intendam. *Post sepulturam enim necesse iam erat, & restituta Chry. c. 8. mensa scrutari, & hæreditatis divisionem. & alia D. Math. hujusmodi. Et quid postea sequeretur? Fortis in in cat. D. quit Abulensis oritur occasio ex hoc, ut nunquam ad Christum rediret, scilicet quia cupiditas rerum temporalium ex successione in bonis paternis, & nobilitate ex successione nova hæreditatis, casuarent q. 63. lit G. ut forte contrarium desiderium, & sic non rediret ad Christum. Revet ait Carthusianus nil perniciosius amore divitiarum. Nam qui divitiis implicatur,*

pedes suos mittit in rete, ne possit eam circumambulare perfectus; quia divitiis viscipera visco, & vix exvellitur animus servatus ad ea quod si tamen divitiis servare velitis, ad multum veris, & non falsis, virtutis, non auro famulamini. Hinc cecinit Poeta.

Divitia non sunt argenti pondus, & aurum virtutes veras, accipe divitias, Virtus post funera vivit.

Ergo meo consilio acquiescite: Servite Deo, & non Mammonæ. Et in pace.

DOMINICA XV.
POST PENTECOSTEN.

Ibat IESVS in civitatem, que vocatur Naim, & ibant cum eo discipuli eius, & turba copiosa. Luc. 7.

ARGUMENTUM.

ostenditur quam nociva sit curiositas.

A Tribus hominem domo ejici, nempe aqua, fumo, mala muliere, fert proverbium: triplex incommodum e- jicit de domo inhabitantem. sunt verba Divi Bernardi, stillicidium fumus, & mala uxor. Verum supradictus mellifluus congruè quartum posse addi, scilicet curiositatem censuit, Egre dicitur utique seras necesse est, ut curiosus exteriora consideret, qui sic interna despicit: horum curiosorum primas ferat, scilicet Iygius, qui immoderata curiositate actus ad parajum terrestrem se contulit, & mulierem inveniens, magna instantia ab ea quaesivit: Cur præcepit vobis Deus, ne comederetis de omni ligno paradysi, hoc scire inquit Diodorus atque intelligere volens, tanquam curiositatis amator Evam sciscitatur. Quis nisi immoderata curiositas scire desideravit, quid Deus ante creationem mundi egerit; Gigantes turrim ad stellas usque pertingentem ædificat non cepissent, nisi idæas fabricarum cœlestium, & immensos globos spherarum superænarum conspiciere avertent. Salomon semper id spectavit incredibili cupiditate, ut opera omnia creaturarum terrestrium penetrare posset; Proposui in animo meo querere, & investigare de omnibus que sub sole sunt. Regina

Sabæ e regnis suis discessit, ut, num sapientia tuus regis samam, que torum orbem pervolvabat, & quater, cognosce posset: Sed & Regina Sabæ audita fama Salomonis, venit tentare eum in angustissimis Innocens Joseph vultus turbato servitium Pharaonis secum vinctorum conspiciens se continere nequit, quin causam interrogaret: Cur tristior est hodie facies vestra? Similiter Jonathas ex signis facie mortorem, qui cor Amonis filii David invaserat, concludit: Quare sic attentari mortis filii Regis: cur non indicas mihi magna curiositate Apollonia suo magistro diem Judicii sibi revelari petierant. Die nobis quando hæc erunt? Sic dicitus Pater Augustinus, tua, Paulum prædicatorem, Verbū incarnatum, triumphum imperatorum videre desiderabat. Athenienses nulli adeo rei quam curiositati addicti erant: intellectus humani per curiositatem penetrantes secretissima mathematicas invenerunt: & dum varias experimentarum fecerunt, & varietatem objectorum patecendis oculis introducerunt, distinctiorem acertium invenerunt, & quod non est laibus patetis curiositate moti abeunt, varietatem regionum, & inorum conspiciunt ad civitatem Naim oculos

Serm. 7. de nov. Sp. S.

Gen. 3. Diodorus apud Hay. tom. 1. in Gen. c. 8. v. 79.

Ecc. 1.